

Spraak- en taalontwikkeling

bij kinderen en volwassenen met het Koolen de Vries Syndroom

Leenke van Haften
Logopedist en Taal-spraakpatholoog
Radboudumc, afdeling Revalidatie - Logopedie

Radboudumc

Onderzoek spraak- en taalproblemen Koolen – De Vries syndroom

Speech and language difficulties

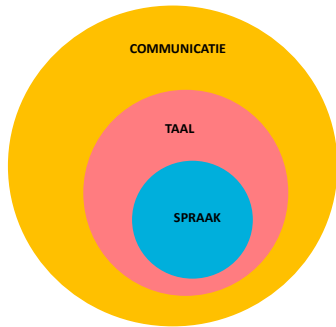
17q21.31 research project

Dr. Angela Morgan
Murdoch Childrens Research Institute
Melbourne

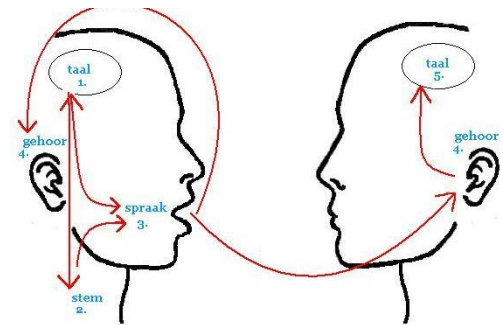
Info: www.17q21.com

Researcher: Dr. Angela Morgan
Clinical Pathway: Speech and language difficulties in children with 17q21.31
Researcher: Dr. Angela Morgan
Clinical Pathway: Speech and language difficulties in children with 17q21.31
Researcher: Dr. Angela Morgan
Clinical Pathway: Speech and language difficulties in children with 17q21.31

Radboudumc

Radboudumc

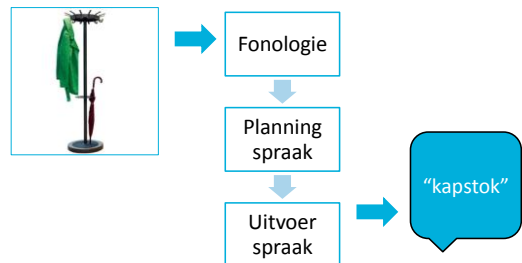
Radboudumc

Verschillende domeinen

SPRAAK	TAAL	GELETERDHEID
<ul style="list-style-type: none"> • Articulatie • Fonologie • Spraakmotoriek 	<ul style="list-style-type: none"> • Taalbegrip • Taalproductie • Semantiek • Morfologie • Syntaxis • Pragmatiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen • Schrijven

Radboudumc

Spraakproductie

Radboudumc

Wat is bekend bij KdVS?

- Communicatieproblemen
- Vertraagde taalontwikkeling, met name problemen in de taalproductie
- Eerste woordjes vaak na het 2^e jaar
- Groot aantal kinderen krijgt logopedische begeleiding

(Bernardo et al., 2016; Eggers et al., 2013; Koolen & de Vries, 2013; Koolen et al., 2016)

Doel onderzoek:

In kaart brengen van het totale profiel van communicatie – taal – spraak

Radboudumc

Methode

Deelnemers:

- 28 kinderen en volwassenen met diagnose Koolen – De Vries syndroom
- 1,0 – 25;11 jaar
- Verenigde staten (14), Australië (9), Nederland (4) en Brazilië (1)

Onderzoeksprotocol:

- Oraal-motorisch onderzoek (anatomie en functie)
- Spraakonderzoek
- Taalonderzoek
- Onderzoek communicatieve vaardigheden
- Onderzoek lezen / schrijven

Radboudumc

Communicatie profiel KdV syndroom

SPRAAK	TAAL	GELETERDHEID
<ul style="list-style-type: none"> • Articulatie • Fonologie • Spraakmotoriek 	<ul style="list-style-type: none"> • Taalbegrip • Taalproductie • Semantiek • Morfologie • Syntaxis • Pragmatiek 	<ul style="list-style-type: none"> • Lezen • Schrijven
<p><i>Articulatie:</i> Fonetische problemen <i>Spraakmotoriek:</i> Spraakdyspraxie, Dysartrie</p>	<p>Taalbegrip ↓ = Taalproductie ↓ Semantiek > morfologie & syntaxis Pragmatiek relatief goed</p>	<p>Resultaten zijn wisselend</p>

Radboudumc

Adviezen

Logopedische begeleiding is zinvol vanaf jonge leeftijd, gericht op:

- Stimuleren van zowel het taalbegrip als de taalproductie
- Stimuleren van spraakmotorische vaardigheden (planning)
- Uitbreiden van communicatieve mogelijkheden;
ondersteunde communicatie (gebaren, pictogrammen)
- Stimuleren van voorwaarden van lezen en schrijven

Radboudumc